

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Pe pošti prejemam velja: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.

V administraciji prejemam, velja: Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za en mesec 1 gld. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto. Posamezne številke veljajo 7 kr.

Naročnino in oznanila (inserter) prejema upravništvo in ekspedicija v „Katol. Tiskarni“ Vodnikove ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah h. št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izvenredne nedelje in praznike, ob 6. uri popoldne.

Štev. 25.

V Ljubljani, v torek 31. januarija 1893.

Letnik XXI.

Vabilo na naročbo.

S 1. februarjem pričinja se nova naročba, na katero uljudno vabimo p. n. občinstvo.

„SLOVENEK“

velja za ljubljanske naročnike v administraciji:

Vse leto 12 gld. | Četrt leta 3 gld.
Pol leta 6 „ | Jeden mesec 1 „

Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. na mesec.

Po pošti velja predplačan:

Vse leto 15 gld. | Četrt leta 4 gl. — kr.
Pol leta 8 „ | Jeden mesec 1 „ 40 „

Upravništvo „Slovenca“.

Banca Romana.

Iz Rima, 27. januarija.

Pred nekaterimi tedni sem Vam sporočil, da je levičar Coloja dne 20. decembra min. l. v zbornici ostro grajal upravo italijanskih bank, posebno pa rimske banke (Banca Romana), ter omenjal mej drugim, da je banka izdala za več milijonov bankovcev, ki neso pokriti v blagajni, torej nezakoniti, ali, z drugimi besedami, ponarejeni. Imenovani poslanec je konečno zahteval, da se izvoli poseben odsek, ki naj stvar preišče, da se pomiri javno mnenje. Ministerski predsednik Giolitti je skušal oprati upravo banke, toda z neugodnim uspehom. Obljubil je ob enem, da bode vlada storila svojo dolžnost in ostro kaznovala one osebe, o katerih bi preiskava dokazala kako krivdo. Giolitti-ju sta pritrdila tudi bivša ministerska predsednika Crispi in Rudini. Že tedaj sem omenil, da

stvar s tem še ne bode končana, marveč utegne priti na dan „panamski škandal en miniature“, in to se je te dni zgodilo.

Kakor namreč poročajo nekateri listi, odkrila je preiskava velike goljufige pri banki, kajti dokazala je, da je banka izdala ponarejenih, to je nepokritih bankovcev za 60 milijonov lir. V blagajnici so našli namesto gotovine pobotnico bančnega ravnatelja, senatorja Tanlonga, za 21 milijonov, in drugo pobotnico blagajnika barona Lazzaroni-ja za 19 milijonov lir. Kam so drugi milijoni zginili, ni še pojašnjeno.

„Banca Romana“ ima le 15 milijonov delniškega kapitala in 5 milijonov v rezervnem zakladu, torej je izdala trikrat več ponarejenih bankovcev, nego znaša njen kapital.

Ravnatelja banke Tanlonga in blagajnika barona Lazzaroni-ja so takoj zaprli zaradi poverjenosti in ponarejanja knjig. Tanlongo, ki je bil nedavno od Giolittija priporočen in od kralja imenovan senatorjem, je sicer še v svojem stanovanju, ker je bajè bolan, a stražijo ga orožniki. Če pa jim ne uide?! Ko so ga namreč prijeli, zapretil je, da bode pri preiskavi spravil na dan stvari, ki utegnejo nemogočega storiti marsikateremu italijanskega politika in poslanca.

Torej tukaj je brčkone skritih onih 25 milijonov, katerih preiskovalna komisija ne more najti. „Il sor Bernardo“ in „Il sor Cesare“, kakor so Rimci obče imenovali Tanlonga in Lazzaronija po njihih krstnih imenih, sta nekaj let veljala kot prava Kreza, kajti pri vsaki priliki sta kar sipala denar ter ustanovljala razna podjetja in tovarne. Lazzaronijev stričnik, baron Mihelj, ki je imel dobro službo pri banki, je bil nekak „lev“ na rimskem parketu. Vse se mu je klanjalo in dobrikalo, največ seveda matere, ki hočejo preskrbeti svoje hčere.

A zviti Mihelj je segal jako visoko, snubil je namreč grofico Sachetti, stričnico ponosnega kneza Corsinija. Morda bi se mu posrečilo, da ni njegov stric „sor Cesare“ segel po tujem imetju.

Ta „panamina“, kakor časniki imenujejo odkrito goljufigo pri banki, je predmet dolgih prask po listih in razgovorov v zasebnih družbah. Posebno pa je razburilo občinstvo, ko se je raznesel glas, da je ravnatelj bančne podružnice v Napolju, Cucciniello, zginil ter odnesel nad dva milijona. A mož je tekel levu v žrelo, kajti skrnil se je tukaj v Rimu v slaboznani hiši pri svoji „prijateljici“, vdovi nekega francoskega kontre-admirala. Ko je v nedeljo zvečer v duhovniški obleki hotel zapustiti hišo ter poiskati varnejše zavetje, prijeli so ga tajni redarji. Rokovnjač pa je bil pripravljen za vse slučaje, kajti hotel je izpiti stekleničico strupa, kar so mu redarji zabranili. Zaprli so tudi dotično žensko in njeno hčer.

Politični pregled.

V Ljubljani, 31. januarija.

Vladne premembe. Če tudi še ni nobenih pravih znamenj, da bi res mislil odstopiti grof Taaffe, vendar se po listih jako marljivo razpravlja vprašanje, kdo bode naslednik njegov. Sedaj se največ govori o grofu Thunu. To se posebno sklepa iz tega, da je te dni v Toplicah na Češkem se izrekel grof Thun, da je češki Nemeč. To izjavo tolmačijo mnogi tako, kakor bi se sedanji češki namestnik hotel približati levičarjem, ker jih bode potreboval, ko postane ministerski predsednik. Samo prazna fraza omenjena beseda ni mogla biti. Mi seveda tej izjavi namestnikovi ne pripisujemo posebne važnosti. Da je grof Thun tako rekel, se ne čudimo, ko je vendar res Nemeč in še češki ne

LISTEK.

Prvikrat z očetom k juternici.

„Šest pripovedij“, srbski napisal Lazar Lazarevič, poslovenil Ivan Novoselec.

(Dalje.)

Nikdar se ni šalil; ni z nami deco, ni z materjo, ni s kom drugim. Čudno je živel z mojo materjo. Ne trdim, da je on, Bog obvari, kakor je ljudij, kateri pretepajo ali takega kaj, nego tako nekako: vedno hladen, osoren, hujši od Turka, in to ti je! A ona sirota, dobra, brate, kakor svetnica, pa vpira oči v njega, kakor noj v jajce. Ko se on kaj zareži, hoče ji počiti srce od joka, ali mora celo solze skrivati pred nami in pred njim. Nikdar in nikamor ni šel ž njo, a ona ni smela niti omeniti, da bi jo kamo peljal. Ni trpel, da bi se ona mešala kaj v trgovino in v njegove posle. Rekla je ona enkrat:

„Mitro, ¹⁾ zakaj ne daš Stanoju žganja? Skoro bo novega, pa kam boš ž njim?“

In kako se je on zadržal nad njo:

„Ali si gladna, ali ti česar manjka? Denarji so v tvojih rokah, pa kedar ti bodo pošli, a ti mi povej! A v moj posel se ne vtikaj.“

Nagne mati glavo in molči.

Z ljudmi je tudi malo govoril. V kavarni je imel svoje društvo, in samo med njimi spregovoril

katero. Botra Ilijo je spoštoval kakor nikogar; in to je bil jedini človek, kateri mu je smel povedati, kar je hotel in katerega se je moj oče malo bal.

Nas deco kakor tudi mater je rad imel, ni bodi si kaj, ali bil je z nami prestrog. Jaz se ne spominjam nikdar in niksakega znaka nežnosti od njega. Res pokrival nas je po noči, ko smo se razkrili, ali ni nam pustil gledati v studenec in plezati na marvo — ali kaj mi je zato? To delajo tudi drugi očetje, ali kupujejo deci sladkorja, zlatega papirja in žogo gumslastikovo, katera skače kakor jagnjed visoko!

V cerkev je šel samo na Jurjevo, v kavarno vsak večer. Po večerji stisne čibuk pod levo pazduho, zatekne mehur pod pas, pa hajd! Prihajal je po leti ob devetih a po zimni tudi prej ali enkrat je prešlo že polnoči, a njega še vedno ni bilo. To je moja sirota mater in sestre peklo — jaz tedaj še nisem razumel tega malovrednega dejanja. Nikdar nista zaspali preje, nego bi on prišel, čeravno bi čakale do dneva. Sedita v postelji — ne smeta zažgati niti sveče. Jezi se on, nesrečnež, če vidi da sveča gori. Čul sem enkrat, ko je prišel pozno domov, da je zamrmral:

„Zakaj ta sveča v tem času.“

„Da se vidiš sleči, Mitre,“ zglasi se moja mati.

„Ali si jaz ne znam zažgati sveče, ali sem morebiti pijan, da bi je ne mogel najti?“

„Vsaj ne, Mitre“ — vmeša se moja mati — „ampak kakor pravim . . .“

„A kaj praviš? Morebiti da sosedstvo misli, da mrlič leži v hiši.“

Kakov mrlič! Mislite da on to res misli? Briga njega sosedstvo. Ampak ne pripušča, da bi moja mati vodila račune o njegovem prihodu in odhodu; pa ne ve od zlega, kako bi počel. Hotel bi, da mati spi, če tudi ni za spanje, samo da more on brez brige pohajati. Da je to tudi njega peklo, je jasno.

Pil je jako malo in to samo vino, žganje, kedar za kup pokusi, izpljune, in nakrivi usta. Niti za kavo ni Bog ve koliko maral . . . Pa kaj je delal celo noč po gostilnicah? prašate vi.

Nesreča, to je ravno! Da je pil, ne zdi se mi niti pol zlega. Nego . . . bote videli!

To je moji materi pol življenja vzelo. Joče časi, da bi ji srce počilo. A nikomur se ne potoži.

Enkrat je prišel tako pozno domov. Nič! . . . jutri — nič . . . Kar, moj brate, zapazi mati, da on nima ure! Zgane se žena in ga vpraša:

„A kje ti je, Mitre, ura?“

On se začmeri. Gleda na stran in pravi:

„Poslal sem jo v Beli grad na popravek.“

„Pa je dobro šla, Mitre.“

„Vsaj nisem slep ali neumen; bom vedel, kdaj ura gre in kdaj ne gre!“

Moja mati kaj hoče? utihne.

Tarna potem z mojo sestro: „Jedi bo vse, kar imam, a na starost pri je srajce!“

¹⁾ Dimitrij.

zná. Iz tega, da se prizna za Nemca, še ni sklepati, da bi simpatizoval z liberalci ali pa beračil za njih prijateljstvo. Najbrž se kot član zgodovinskega plemstva boče pač tudi znanprej držal bolj konservativnih načel in se ne boče pajdašil niti z nemškimi, niti s češkimi liberalci.

Ogersko. Dopisnik nekega berlinskega lista, ki je bajč dobro poučen o razmerah v dunajskih in ogerskih državnih krogih, vé povedati, da so dunajski dvorni krogi še vedno nevoljni na Ogre, ker so toliko kričali proti ovenčanju Hentzyjevega spomenika in proslavljali Košuta. Ta nevolja še ne boče tako hitro pojenjala. Da je dopisnik precčj dobro poučen kaže to, da je napovedal, da zaradi civilnega zakona pride do premembe politike na Ogerskem. Ta prevrat se že sedaj jasno kaže, celó liberalni listi že priznavajo, da je civilni zakon že pokopan.

Papeževega škofovanja petdesetletnica v Rusiji. Ruska vlada je dovolila, da se smejo povodom papeževega jubileja pobirati po Rusiji darovi in podpisavati adrese. Ti darovi in adrese se pa ne smejo naravnost poslati v Rim, temveč na vlado v Peterburg, ki boče diplomatičnim potom jih dalje odpravila. Ta ukaz dobro kaže, kako so omejene pravice katoličanov v Rusiji, da se jim še pri taki priliki zabranjuje naravnost občevati s sv. očetom.

Bolgarija. Sodišče je že razsodilo razpor zaradi cerkve v Plovdivu, katero je sezidal oče pokojnega bolgarskega diplomata Vulkoviča, predno se je bolgarska cerkev ločila od grške. Sodišče se ni oziralo na prejšnje pravne razmere in je cerkev prisodilo Bolgarom, ker je dotični del mesta skoro čisto bolgarski. Če je stvar s tem že popolnoma vravnana, nam ni znano. Plovdivski Grki se utegnejo obrniti še do patrijarhata v Carigradu, kateri bi se obrnil do turške vlade. Tak korak bi ostal najbrže brez vspeha. Turčija bi k večjemu prijateljski sporočila v Sofijo grško željo. Grki in Srbi pa že imajo navado, da se v cerkvenih zadevah radi obračajo za pomoč do turške vlade proti Bolgarom. — Sedaj je izšla knjižura, v kateri so priobčeni diplomatični spisi, katere je izmaknil Jakobsohn pri ruskem poslanstvu v Bukareštu. Predgovor je spisal predsednik bolgarskemu sebranju Petkov. V predgovoru se razlagajo natančno rusko-bolgarski odnošaji od osvobojenja Bolgarije. Sprva so Bolgari res verjeli na rusko nesebičnost. Ruske intrige so jih kmalu pripravile ob vse zaupanje. Kmalu so spoznali, da bi Rusija le rada si popolnoma prilastila Bolgarijo, to dokazujejo ti dokumenti. Iz njih je razvidno, da Rusija ni opustila nobenih hudodelstev, da le oropa Bolgariji samostojnost. Zaradi tega je dolžnost Bolgarije, potrgati vse vezi, ki jo vežejo na Rusijo. Da se je upal predsednik sebranja tako izreči o Rusiji, je vsekako pomenljivo. To bo vzbudilo gotovo pozornost inozemstva.

Havajske vstaje je bajč to krivo, da je kraljica hotela povečšati svojo oblast in omejiti voližno

pravico. Pogajanja z Zjedinjenimi državami se pa gladko ne vrše. Mnogi Amerikanci so proti prisvojitvi havajskih otokov, ker bi to utegnilo vzbuditi nezadovoljnost evropskih držav. Posebno demokratije so proti vsakemu povečšanju ozemlja Zjedinjenih držav. Pač bi pa Zjedinjene države prevzele protektorat. Proti temu pa nima niti demokrati pomislekov. Tako se najbrž osnuje havajska republika pod protektoratom severo-ameriških Zjedinjenih držav.

Socijalne stvari.

Gospodarstvo na Hrvaškem. Kako je z žitom na Hrvaškem, smo že poročali; danes posnemamo po „Obzoru“ nekaj podatkov o živinoreji. Goveđarstvo je zadnja leta jako napredovalo. Za 108 odstotkov je napredovalo od leta 1886—1890 izvoz goveje živine, če se štejejo samo železniški podatki. Izvozilo se je namreč na leto 38.242 mtr. centov v vrednosti 300.352 gld. — Leta 1890 se je seveda zaradi kuge na Ogerskem in v Istri manj izvozilo. Ta napredek je pospešilo pa največ hrvaško-slavonsko gospodarsko društvo in novi živinozdravniški zakon, ki se pa žal tam in še drugje premalo izpolnjuje. Zanimivo je pri tem, v koliko se je menjala cena mesa. V Zagrebu je bila imenovanih pet let eena za kilogram mesa stalna 51 kr., po drugih mestih pa se je spreminjala. V Karlovcu je bilo leta 1887 meso najceneje, po 30 kr.; v Karlovcu leta 1889 najdražje, po 46 kr. Da je v Zagrebu cena ista ostala, je čudno tudi zaradi tega, ker je bila goveja živina po drugih krajih dražja, nego le v v Zagrebu, in sicer v varaždinskem okraju povprek za 20 do 25 odstotkov; vendar pa so sekali govedino v Varaždinu povprek po 44 kr. in v Križevcu po 45¹/₂ kr. — Takih čudnih nepravilnostij je tudi drugod dovolj. Dobička pa ne odnašajo živinorejci, marveč mesarji, še bolj pa prekupovalci, ki v velikih množinah dobavljajo goveje živine v mestne klavnice. Saj je bila ravno taka na Dunaju pred dobrim letom. Po 94 kr. se je sekala govedina, ki je vendar glavna hrana mestnemu prebivalstvu. Velja povsod, misliti na to, kako bi se pri mesu omejila špekulacija in odstranili brezvestni prekupovalci.

Delavska vlada. V britski naselbini Novem Zelandu, otoku blizu avstralske kopnine, kjer so še pred sto leti prebivali sami divjaki, vladajo — delavci. Javne stavbe se ne oddajajo kapitalistom, marveč delavskim zadrugam. Osemurno delo je še mnogo časa uvedeno. Vlada skrbi tudi za to, da se delavci brez dela brezplačno prepeljejo tija, koder jih čaka delo in zaslužek. Sedaj je sprejet tam tudi zakon, da imajo ženske pravo glasovanja.

Novodobno. Proračun portugiški kaže dohodkov 41.160 contos de reis in troškov 46.222; nemški pa ima dohodkov 1.835.497.460 mark, rednih troškov 1.844.803.227 mark, izvanrednih pa 49.249.210. Manjka jim tedaj 58.600.000 mark. Ves pogum in vsa moška srčnost se današnje dni rabi menda le v to, da se delajo dolgovi.

Siti o lakoti. V Berlinu so sklicali pred kratkim socijalni demokratije shode, koder so na ves glas v to poklicani možje tožili o revščini delavskega stanū. Res je sicer v Berlinu, kot po vseh velikih mestih, n. pr. na Reki, na Dunaju, veliko ljudij brez dela in jela. A v njihovem imenu se kaj slabo podá tožiti in javkati možem, ki imajo na tisoče premoženja in mastnih prihodkov vrh tega. Govorniki: Bebel, Liebknecht, Dreesbach in Singer, ki vodijo jeden del socijalnih demokratov, že dolgo niso bili tako lačni, da bi znali iz skušnje pridgovati o lakoti. Neodvisni socijalisti, ki so se lani ločili od njih, mislijo sklicati drugi shod, koder nameravajo preresevati revščino imenovanih „stradajočih poslancev“.

Cerkveni letopis.

Katoliški shod v Čikagi.

V jeseni imajo Amerikanci svoj katoliški shod. Vspored je jako zanimiv ter primeren sedanjim časovnim razmeram. Pripravljalni odbor je že objavil oficijelno program; razvidi se, da se boče bavil katoliški shod zlasti s socijalnim vprašanjem, tem za sedanjo dobo najvažnejšim in najresnišim predmetom. Celih 11 javnih govorov boče o tem; obravnavali bodo: 1. Okrožnica sv. očeta Leona XIII. o socijalnem vprašanju. 2. Pravice dela in dolžnost kapitala. 3. Uboštvo in sredstva zoper. 4. Očitna in zasebna dobrotljivost in pomočki, da se še bolj pospešiti. 5. Delavska in mladeniška društva. 6. Za-

varovanje za življenje in pokojnška blagajnica za (plačilne) delavce. 7. Kupčijska društva. 8. Naseljevanje in kolonizacije. 9. Zlo pijančevanja. 10. Sedanji stan in prihodnost Indijancev Združenih držav. 11. Sedanji položaj in bodočnost zamorcev v Združenih državah. — Ob sebi je umevno, da se bo na shodu slovesno govorilo o 400letnici odkritja Amerike po Kristofu Kolumbu. Vspored častno spolni to dolžnost, omenjajoč govorov o tem: 1. Odkritje novega sveta. 2. Kristofov značaj in njegovo poslanje. 3. Posledice odkritja za vero in civilizacijo. 4. Vpliv katoliške cerkve na politične, državljanske in socijalne naprave Združenih držav. 5. Izabela katoliška. Zadnji točki programa ste silno pomenljivi: Katoliška vzgoja v Združenih državah, to vprašanje o farnih šolah je za ameriške katolike vitalno, in neodvisnost rimskega stola, kar priča, da vesoljni katoliški svet enoglasno zahteva, da se obnovi svetna moč papeštva. Shod se prične dne 5. septembra in traja 5 dni. Liga + 46.

Udanostne izjave.

Skupna udanostna izjava občin Brezovica in Log:

„Dobri otroci nikdar ne pusté žaliti skrbnega svojega očeta. Tudi katoliški možje morajo povzdigniti svoj glas, kadar se po krivici boče skruniti čast in dobro ime njihovega skrbnega duhovnega očeta in ljubljenejšega višjega pastirja.“

Podpisani smo se vedno zavedali te svoje sinovske dolžnosti. Izvršili bi jo bili tudi že, a zadržavalo nas je nespametno pretenje z nezaupnico. Ker pa vidimo, da mora svet vedeti, kako ume svojo versko dolžnost slovenski kmet, zato se ne strašimo nobenega nasprotovanja, in smo v odbo- rovi seji dne 18. decembra 1892 popolnoma pristo- voljno in jednoglasno sklenili pokloniti Vaši pre- vzvišenosti svojo in vseh občanov udanostno izjavo.

Blagovolite, presvetli knezoškof, sprejeti naše odkritosrčno zagotovilo, da Vaš neustrašen pogum za sveto in pravično stvar navdušuje tudi nas in nam vzbuja upanje v boljšo bodočnost vseh Vam iz srea udanih vernih Slovencev.

Na Brezovici pri Ljubljani, dné 18. decembra 1892.

Mat. Remškar, župan; Jak. Sajé, Jan. Urbančič, svetovalca; And. Marinko, Mat. Klemen, Jan. Potočnik, Jan. Kogej, nadučitelj, Jan. Kušar, And. Vidmar, And. Remškar, Ant. Lenaršič, Jan. Novak, odborniki.“

„Tudi mi v občinski seji zbrani odborniki občine Log, družega županstva župnije Brezovica, smo se z veseljem pridružili zgornji udanostni izjavi, kar potrjujemo s svojimi ponižnimi podpisi.“

Na Logu, dné 18. decembra 1892.

Fr. Čuden, župan; Fr. Seliškar, občinski svetovalca; Ant. Rus, Fr. Remškar, Fr. Vrhovec, Jan. Gregorin, Fr. Janša, odborniki.“

Udanostna izjava občine Vič pri Ljubljani:

„Spoštljivo podpisani odborniki občine Vič izrekamo Vam popolno udanost, zvestobo in ljubezen, odločno pa obsojamo predrzno in pogubno pisarenje liberalnih časopisov, ki že več let, posebno pa po slovenskem katoliškem shodu, napadajo Vašo prevzvišeno osebo.“

Ravno Vaše apostolsko delovanje nam daje upanje, da katoliško mišljenje kmalu prežene pogubonosni liberalizem. Mi pa obljubujemo, da hočemo v boju za resnico nepremakljivi stati na Vaši strani.

Občina Vič pri Ljubljani, dné 18. decembra 1892.

And. Messner, župan; Jos. Lavrič, svetovalca; Fr. Sojer, Fr. Malič, Pavel Pance, Jan. Svetlič, Ant. Belič, Jan. Zavašnik, And. Marinko, odborniki.“

Udanostna izjava občine Selca:

„Novoizvoljeni občinski zastop v Selcih izreka povodom neosnovanih napadov na osebo svojega prevzvišene knezoškofa svojo neomejeno udanost in zagotovi Vašo prevzvišenost svojega najvišjega spoštovanja.“

V Selcih, dné 19. decembra 1892.

J. Vrhunec, Matija Smid, Tom. Pogačnik, Fr. Hainrihar, Tom. Bertonec, Jan. Dolencec, Pavel Kemperle, Jan. Fojkar, Jak. Bogataj, Mat. Bešter, Jan. Zupanec, Mat. Eržen, Bl. Benedik, Mart. Šitar, Tine Pogačnik, Tom. Kalan, Mat. Vrhunec, Gregor Tušek, M. Veja, F. Boncelj, F. Sušnik, Jan. Gortnar, Fr. Prevc.“

Enkrat zopet — ali je bilo deset ali ne — pride iz kavarne. Posadi na stran astrahansko kapo, prek prs zlata kakor prst debela verižica, za pasom pištola obkovana zlatom in dragim kamenjem. Vstopi on, in kakor da se mu je nabrala koža okoli levega očesa. Malo je dobre volje.

Takoj ko vstopi, vzame uro iza pasa, kakor da bi hotel pogledati, koliko je.

„Ali si jo nazaj dobil?“ — vpraša. — „Ali ti je že popravljena ura?“

„Popravljena!“ — odgovori on.

„A kakšna je ta verižica?“

„Verižica, kakor vsaka verižica“ pravi on — ali nekako mehko, ne da bi se zadrl.

„Vem — odgovori moja mati — a kje si jo dobil?“

„Kupil sem jo!“

„A ta kapa? kaj takšnega ima samo olagajnik Demetrij.“

„Kupil sem tudi njo!“

„Ali ti jo je prodal?“

„Prodal!“

„A kako...?“

Ali tukaj moj oče pogleda nekako pisano mojo mater. Ona umolkne. On se začne slščiti. Gledam izpod očeje. Vzame iza pasa zamotek, kakor pest velik, pa ga vrže na mito, da je zacvenkalo; sami zlati, brate!

„Na! — reče — spravi to!“ In potem odide v kuhinjo. (Dalje sledi.)

Dnevne novice.

V Ljubljani, 31. januarija.

(Udanostna izjava) Z Vrhnike se nam poroča: V soboto dne 28. t. m. je sklenil občinski svet trga Vrhnika, odposlati udanostno izjavo prevzvišenemu knezu in škofu. — Slava!

(Višje gimnazije ljubljanske) mladina je bila danes ob 8. uri v stolni cerkvi pri slovesni črni maši, katero je za pokojnega profesorja in kanonika opravil katehet dr. Andrej Karlin.

(Železnica v Bohinj.) Železniški podjetnik gospod Al. Prašniker prosi dovoljenja, da prične tehnične priprave za ozkotirno lokalno železnico od postaje Radovljica-Lesce, na Bled, Koroško Belo v Bohinjsko Bistrico. Nameravana železnica bi imela 29 kilometrov dolžine.

(Konvertovanje državnih papirjev.) 5 odstotna avstrijska papirna renta, 5% državne zadolžnice predarlske železnice in 4 1/2% državne zadolžnice cesarjevič Rudolfove železnice se bodo sedaj konvertovala za davka prosto 4odstotno papirno rento, davka prosto 4odstotno državno železniško posojilo predarlske, oziroma cesarjeviča Rudolfove železnice. Interesenti se opozorjajo, da te papirje zamenjajo in sicer morajo to naznaniti do 7. februarja pri S. M. pl. Rodsildu na Dunaju, c. kr. privilegovani občni avstrijski zemeljski kreditni banki na Dunaju, pri c. kr. avstrijski kreditni banki za trgovino in obrtnijo na Dunaju ali njeni podružnici v Trstu. Posreduje o tej stvari tudi bankina hiša Majer v Ljubljani. Na to so opozarjajo posebno tisti, kateri imajo v oskrbi kako sirotinskocerkveno ali kakršno si bodi imetje v imenovanih papirjih, da omenjenega obroka ne zamude. Papirje je treba poslati v štirih tednih po naznanitvi, če potreba sodnijskega ali oblastnega dovoljenja, pa kadar se dobi to dovoljenje.

(Na graškem vseučilišču) je bil doktorjem prava promoviran g. Fr. Podobnik, advokaturni koncipijent v Novem Mestu.

(Nezgodbe.) S Koroškega, dne 30. januarija: Blizu Bilčova je zmrznil dne 12. t. m. dva inštiridesetleten kmet, ki se je vračal iz Celovca. — V Fresdorfu se je obesil dne 22. januarija sedemdesetleten mož. — Blizu Dravograda je bil umoril nekdo nekega pijanega hlapca. — V pliberški ječi je potepuh F. K. zažgal posteljo, da bi dobil več kazni, češ, da se noče pečati vedno le z župani in okrajnimi sodniki, ki ga vedno le na odgon pošiljajo.

(Surovost železničnih uradnikov.) Poroča se nam: Prišel sem véceraj nekoliko minut pred 2. uro na kolodvor v Borovnici. Čakam pri blagajnici tako dolgo, da pozvoni v znamenje, da prihaja vlak. Sedaj se še-le prikaže iz druge sobe uradnik gosp. Haberger (tako se mi je povedalo, da se piše) ter jame vpiti na vse grlo, kričati nad menoj in nekim delavcem, ki sva čakala pri blagajnici: „Sie Ochsköpfe, konnten sie nicht früher kommen?“ — Povem mu, da čakava že četrte ure in izgovarjal se je, češ, to velja samo delavcu, ki je že tudi čakal toliko časa, kakor jaz. — Takih surovostij pa ne smemo trpeti in nadejamo se, da bode železnično vodstvo vkrenilo vse potrebno, da se to več ne ponavlja.

(Pri občinski volitvi v Trebelevem.) okraj listijski, je bil županom izvoljen Josip Gale, posestnik v Ravnem brdu; občinski svetovalci so bili odbrani: Vinc. Godec iz Gabrja, Jos. Zupančič iz Male Stange in Anton Omahen iz Volavla.

(Občinska volitev.) V Gočah je bil za župana izvoljen posestnik Leopold Žgur; svetovalca sta: Andrej Stemberger in Gašpar Vidrih.

(Učiteljske spremembe.) Stalno je nastavljen učitelj gosp. Jož. Pavčič v Laščah, gospod. učiteljica M. Jamšek v Domžalah, v Zlogu def. učitelj gospod St. Birk in v Sorci g. Jos. Armič.

(Nemščina — uradni jezik?) Iz Podjunske doline na Koroškem, 29. januarija: „Vsi narodi v državi so enakopravni... Država prizna enakopravnost vseh deželnih jezikov v šoli, uradu in javnem življenju...“ Kako prijetno se bere ta postavna določba člana XIX. — na papirju! A kaj boš; saj ta določba po naukih mogočnih nemških „dohtarjev“ — uima veljave za Slovence; veljavo ima le tedaj, a potem tem večjo, kedar z njo treba zabraniti samo slovenske cestne napise! Za nas je jezikovna ravnopravnost še vedno neizpolnjen „pium desiderium“, in da tega ne pozabimo, za to se že skrbi, ker se strogo po naukih

novodobnega „liberalizma“ določuje, da slovenščina nima pravice do obstanka! — Vrli narodni občini na Bistrici pri Pliberku in Globasnici kakor tudi tamošnji krajni šolski sveti so začeli lani slovenski uradovati. A koliko zaprek se jim stavi pri tem, ker se na višjih mestih slovenščine boje kakor . . . križa, ker nočejo poznati jasnih postavnih določeb. Omenjenim krajnim šolskim svetom se je odgovorilo na slovenske vloge z odlokom okr. šolskega sveta v Velikoven (št. 2062 od 20. dec. 1892. l.), ki veli prav kategorično: „Krajnemu šolskemu svetu se vsled ukaza visokega c. kr. deželnega šolskega sveta od 1. nov. 1892, št. 3333, z a u k a ž e, da mora slovenskim zapisnikom in vlogam dodajati tudi nemške prestave, in če se ga bode kaznovalo (bei Vermeidung eines Poenales)“. Občinskima zastopoma na Bistrici in Globasnici pa se je odgovorilo dne 1. januarija t. l.: „Priloženo se vrača občinskemu zastopu poročilo od 12. dec. t. l., št. 1499, po katerem se je prosilo za slovenske državne in deželne zakone ter se je zahtevalo, naj se slovenske vloge tudi slovenski rešujejo, s poveljem, da se ima občinski zastop v službenem občevanju s c. kr. okrajnim glavarstvom v zadevah prenesenega področja po obstoječih napravah („Einrichtungen“) posluževati samo nemškega jezika.“ — Komentara h takim odlokom pač ni treba! Dovoljujemo si pa vprašati: Imajo li osnovne postave, osobito člen XIX. veljavo tudi za koroške Slovence ali ne? Kakšne so tiste določbe, ki kar za vselej zabranjujejo Slovincem slovensko uradovanje. Zakaj pri Slovincih le velja njih denar za mnoge davke, a ne velja tudi njih beseda? Odgovora na vsa ta vprašanja lepo prosimo! — Vkljub temu pa prav nič ne dvomimo, da morebiti še danes ali jutri vstane kak nemški poslanec à la Steinwender, Dumreicher itd. ter strmečemu svetu oznanjuje, kako hudobni Slovenci zatirajo — nemštvo!

(Sola za babice) Do sedaj sta bila v Ljubljani za babice dva šolska kurza in sicer se je vršil po zimi pouk v slovenskem, po leti pa v nemškem jeziku. Ker pa je bilo za slovenski kurz veliko več učenk kakor za nemški, zato je naučno ministerstvo sedaj tako odločilo, da bosta v prihodnja vselej zaporedoma dva slovenska kurza in eden nemški. — Tudi je sedaj jedna vstanova več, tako da je za slovenski kurz 9 vstanov za nemški pa štiri.

(Tiskovno pravdo) je imel g. vrednik „Mira“, ker ni hotel vsprejeti nekega popravka glijske požarne brambe. Vrednik bil je tudi v drugi instanci pred deželno sodnijo pod predsedstvom dež. sodn. svetovalec g. J. Hren a dne 19. januarija oproščen.

(Bombe) so v Italiji že jako v navadi kot znamenje „zlate dobe“ Italije redente. Kakor se nam poroča iz Rima, razleteli sta se dve bombi v nedeljo pred nekim hotelom, v četrtek zvečer ob pol 9. uri pa jedna pred Kvirinalom, kjer stanuje kraljeva družina.

(Upravni svet južne železnice) je dne 28. t. m. jednoglasno izvolil svojim predsednikom princa Egona Hohenlohe-Waldenburg-Schillingsfürst, kateri je bil l. 1885 državni poslanec goriških veleposestnikov.

(Kolera) je po deželah ogerške krone popolnoma prenehala, zato so preklicali prepoved gledé izvažanja cunj in stare obleke.

(Za osepnici) je zbolelo v kranjskem okraju dosedaj 725 otrok, med temi jih je 407 odravelo in 40 umrlo. Bolezen je razširjena po občinah St. Jurij, Hrastje, Predoselj, Stražišče in Cerklje.

(Dobrodelnost.) Povodom smrti gospé Ane Zeschko roj. Hermannu je podarila nje obitelj 100 goldinarjev mestnemu ubožnemu zakladu.

(Iz Prage) se nam poroča 27. januarija: V mestnem zboru so dovolili vsled pritiska mladočeške stranke vsako leto 1000 gl. kot prispevek za zgradbo Husovega spomenika. Tamu sta se odločno protivila preč. g. kanonik Krásl in prof. Kyselka. G. kanonik je govoril v imenu praških katoličanov. Omenil je izrek Pavla Josipa Šafařika, kateri je pisal leta 1816 ruskemu učenjaku Pogodinu, ko se je šlo za izdajo Husovih spisov: „Njegovi spisi naj bi se zopet izdali? Zakaj pa? Mari zato, da se razburi narod, da se prične nova bēda?“ Spominjal se je dalje žalostnih posledic Husovega nastopa, katerega (Husa) poznamo po njegovih delih. Sin je vstal zoper četa, brat zoper brata; v deželi je vladala zmešnjava. Pohajali so gradove, samostane, mesta in vasi. Koliko krasnih spomenikov, kažočih češko mogočnost, so uničili husiti! Zmagali

so sicer v hudih bojih, a zmagali so za ceno domačega miru, katerega si je narod kupil za strašno krvavo ceno — na Beli Gori. Ako bi Husa ne bilo, bi se nam ne bilo treba pripraviti za nadpise na vojašnicah. Časi so bili, da je bila Praga središče ved in umetnostij, zaradi Husa pa so začeli češki sosedje češko ime črtiti. Pred Husom so živeli i drugi slavni možje, vredni, da bi se proslavljali: Tomáš ze Štídného, Arnošt z Pardubic, sv. Václav in drugi, a njim nočete spomenikov postavljati, ker niso bili katoliški cerkvi sovražni, marveč zvesti katoličani! Če hočete, da bi se dal Njegovo Veličanstvo, naš jasni cesar in kralj, kronati, ne sme stati v Pragi Husov spomenik. — Tako nekako je govoril gosp. kanonik Krásl, kojemu je odgovarjal dr. Grégr z obrabljenimi frazami in stokrat zavrženimi zgodovinskimi lažmi. V svoji preveliki gorečnosti za Husa, oziroma zoper katoliško cerkev, se ni sramoval, svoje prazno besedičenje skleniti z besedami: „Rečem vam, da se lažete!“ Kako lično! Leta 1889 je spregovoril brat gospoda doktorja, dr. Ed. Grégr, pri priliki o Husovi spominski plošči: „Gospoda, vem, da bi me razglasil Jan Hus za krivoverca, ako bi vstal.“ Kako se ta dva izreka vjemata? Zakaj in odkod ona gorečnost za Husa na eni strani, in na drugi tako rekó zaničevanje?

Društva.

(Mariborska čitalnica.) Vabilo na slavnost, katero priredi dne 2. febr. 1893 v spomin nesmrtnega Slomskega čitalnica mariborska v Gambrinovich dvoranah. Iz prijaznosti sodeluje tamburaški zbor akademikega društva „Triglav“ iz Gradca. Pri koncertu in prosti zabavi svira tudi godba južne železnice mariborske. Vspored: I. Koncert. 1. Dijaška koračnica, svira godba, E. Füllekruss. 2. Pozdrav predsednikov. 3. Avstrija moja, moški zbor, Anton Nedved. 4. Venec slovanskih narodnih pesnij, udarja tamburaški zbor, J. Bibica. 5. Slavnostni govor, govori gosp. dr. Medved. 6. Zvezda, četverospjev s solom, besede Slomskeve, zložil L. H. 7. Pod bakljami, udarja tamburaški zbor, Clark-A. Gutsch. 8. Grajska hči, mešan zbor s tenor-, mezosopran- in altolom, H. Volarič. 9. Domovina, dvospjev za alt in bas, mariborski čitalnici poklonie B. Ipavie. 10. Kolo iz opere „Teharski plemiči“, udarja tamburaški zbor, Ipavie-Schwab. 11. Večer na Savi, moški zbor s četverospjevom, J. pl. Zajc. 12. Slomskeva koračnica, svira godba. — II. Prosta zabava. Začetek točno ob 8. uri zvečer. Vstopnina: za ude 30 kr., za neud. 50 kr., za obitelji čitalničnih udov (3 osebe) 60 kr., za obitelji neudov (3 osebe) 1 gl.

(Podružnica sv. Cirila in Metoda za Beljak in okolico) je imela dne 8. jan. svoj občni zbor na Brnci. Zborovanje vršilo se je povoljno. Znano je, koliko sitnosti je tej podružnici napravilo c. kr. okrajno glavarstvo beljaško, ki je na vsak način hotelo preprečiti plodonosno delovanje te podružnice. No, zviti nasprotniki so se lepo opekli, plačali stroške dolge pravde, podružnica pa vrlo posluje naprej. Ker podružnici tako niso mogli do živega, skušajo svoj smoter doseči menda z zvitim natolcevanjem v celovških „Freie Stimmen“. Čudno je, s koliko natančnostjo se opisujejo — kajpak na nemürsko-liberalen način — društveni shodi v omenjenem listu. Tudi zadnji shod se je najprej vestno naznanil, v št. 8. pa se opisuje. No, posebne slave si dopisun s tem dopisom nikakor ni stekel. Na stari način se namreč zaletava v preč. gg. župnika Gr. Einspielerja in Krauta, kapelana Svato na („ein erst 1892 zum Priester geweihter Tscheche“, — grozno!!) Tudi igra „Svoji k svojim“ mu ni po volji, ker jo je spisal dr. Jos. Vošnjak, „der grosse Nationalheilige“. — Nekoliko „pojasnil“ se bode pa ves dopis morda s tem, če povemo, da je bil pri zborovanju kot vladni zastopnik g. okr. komisar dr. Klebl. §.

(Okrajna posojilnica v Krškem) vabi k občnemu zboru, ki bode tretje postno nedeljo (5. marca t. l.) ob 10. uri dopoldne v šolskem poslopu — Dnevni red: 1. Nagovor ravnatelja. 2. Račun načelstva in poročilo nadzornikov. 3. Volitev načelstva in nadzornikov. 4. Nasveti. — Načelstvo.

(Podpiralna zaloga slovenskih vseučiliščnikov v Gradcu) je izdala poročilo o svojem delovanju za akademsko leto 1891/92. Iz tega poročila posnamemo, da to društvo deluje že dvajset let. Med slovenske vseučiliščnike se je razdelilo v zadnjem letu 1070 gl. Dohodka je bilo z vsem skupaj 2043 gl. 83 kr., troškov 1151 gl. 28 kr.; gotovine je torej v blagajni 892 gl. 55 kr. Najmanj se je dalo prosilcem v podporo 5 gl., največ 15 gl. Podpiranih je bilo 31 dijakov: 13 pravnikov, 14 medicincev in 4 modroslovci; in sicer 17 Štajercev (583 gl.), 11 Kranjcev (327 gl.) in 4 Primorcev (160 gl.). Med letom je umrl vseučiliščni profesor dr. Biderman, ki je bil več let skrben blaginik. Predsednik in blaginik društva je dr. Gr. Krek. — Imoviti rojaki slovenski nase pri svojih podporah ozirajo i na to zelo koristno društvo.

(Letno poročilo društva tiskarjev, kamenopiscev in kamenotiskarjev na Kranjskem) od 1. januarja do 31. decembra 1892. leta nam pové, da skupno društveno imenje znaša z inventarjem in knjižnico konec minolega leta 15.270 gl. 81 kr. Kar se tiče posameznih blagajnic, mora odbor konstatovati, da je bilo preteklo leto proti prejšnjim neugodno, kajti dolgotrajne bolezni kakor tudi smrt dveh udov so blagajnici za bolne in pogrebe in blagajnici za vdove napravili mnogo stroškov. Umrla sta dva člana, in sicer invalid in jubilar Matija Kaderžavek, star 82 let, in njegov sin Henrik Kaderžavek, star 84 let. V dveh izrednih občnih zborih obravnavala se je prvotno centralizacija blagajnice za neposlujajoče ude, katere je bila tudi glavni predmet letošnjega tiskarskega shoda na Dunaju, pri katerem je društvo častno zastopal tovariš gospod V. Arselin. Dasi društvo v prvem zboru ni bilo za to centralizacijo, je vendar v drugem zboru, ki je bil sklican dne 3. decembra, sklenilo z 38 glasovi proti 4, pridružiti se centralizovani blagajnici za neposlujajoče ude. Knjižnica se nahaja sedaj v kaj lepem stanu in ima 549 zvezkov strokovne, poučne in zabavne vsebine; med temi je bilo 56 zvezkov na novo vrejenih in 50 zvezkov iz nova vezanih. Konec leta 1892 brojilo je društvo 74 članov, dalje 21 učencev stavcev in 7 učencev tiskarjev; izmed teh članov se nahaja 71 v Ljubljani in 3 v Novem Mestu. Prejemkov je imelo društvo 2063 gl. 86 kr., a izdatkov 1341 gl. 41 kr. (bolniške podpore znašajo celó 520 gl. 74 kr.); vkupe znaša premoženje v gotovini 13.446 gl. 20 kr. in se je pomnožilo 1892. l. za 700 gl. 14 kr.

(Poštna hranilnica) je v državi začela poslovati dne 12. januarja 1883. Letos je torej preteklo prvo desetletje njenega obstanka. Odkar se je zavod ustanovil, je naš list po malem spremljal njegovo delovanje. Mi smo namreč redno objavljali podatke iz okrožnice, ki jih vodstvo c. kr. poštno-hranilničnega urada v svet pošilja pod naslovom: „Circular-Verordnungsblatt des k. k. Postsparcassens-Amtes in Wien“. Tudi v bodoče nameravamo priobčevati iz rečenega lista črtice, o katerih sodimo, da bi zanimale naše občinstvo sploh in varčevalce posebič. Kdor pa želi pregledavati celokupno, v okrožnicah tiskano stvarino, v tem oziru mu bode rad ustregel vsak poštni uradnik. Šaj je vodstvo že opetovano uradnikom na sree pokladalo, naj imenovani list posojujejo duhovnikom, učiteljem, županom in drugim veljavnikom po občinah. Mi za danes povzamemo toliko: V minolem mesecu decembru se je v varčevalnem oddelku 111.841krat vložilo za 2 mil. 239.659 gl., v čekovnem pa 772.024krat za 104 mil. 511.123 gl., torej 883.865krat v skupnem znesku za 106.750.782 gl.; od tega po naših krajih pride na Štajersko 43.540krat za 3.844.192 gl., na Koroško 12.016krat za 1.093.902 gl., na Kranjsko 12.348krat za 959.523 gl., na Primorsko (Istra-Gorica-Gradiška-Trst) 16.871krat za 1.803.928 gl., na Dalmacijo 4408krat za 438.533 gl.; a vrnilo so v obeh oddelkih skupaj 228.476krat za 17.571.784 gl.; od tega 1551krat za 278.265 gl. na Koroškem, na Štajerskem 7077krat za 1.848.972 gl., na Kranjskem 148krat za 339.601 gl., v Primorju 4025krat za 1.417.748 gl., v Dalmaciji 475krat za 97.159 gl. V celem desetletju, če odšteješ prve dni takega meseca, se je 51.089.727krat vložilo za 5.972.022.513 gl. 91 kr., a vrnilo 14.478.924krat za 5.901.142.147 gl. 56 kr., tako je v blagajnici preostalo čistih 70.880.366 gl. 35 kr. Na „starega leta“ zadnji dan je med ljudstvom krožilo 9815 knjig-rentovnic v vrednosti za 14 mil. 318.600 gl., v prometu nahajalo se je 913.447 vložnih in 21.365 čekovnih knjižic. Minoli mesec je število vložnikov poskočilo za 3667 oseb v varčevalnem, za 163 oseb v čekovnem, in za 84 oseb v nakazničnem prometu. — Med povračilom zapopadeno je 19.545.615 gl., za kar je urad vložnikom na željo kupil in odposlal vrednostnih papirjev. Izmed knjižic slovenskih je neki varčevalec v Hotedržicah svojo izgubil, vredna je 350 gl.; novo je lahko dobil dne 1. januarja, ako mu do tega časa stara še ni zopet dospela v roke. Novo pošto z nabiralnico za hranilnico dobil je kraj Petrovče pri Celju. V neuradnem delu okrožnice na-

hajajo se podatki o poštni hranilnici na Ogerskem, Francoskem, Italijanskem, Nizozemskem, Švedskem. (Društvo komisijonarjev) se je te dni kot registrovana zadruga z omejenim poročtvom vpisalo v zadrugi register pri deželnem kot trgovinskem sodišču in ima sed-z svoj v Ljubljani. — Društvo sprejema in izvršuje z zedinjenimi močmi po določbah posebne koncesije vsa v področje postreščekov (Commissionär, Dienstmann) spadajoča opravila, kakor na primer: razna pota, prenašanje in prevažanje premičnih, blaga, hišne in pisarniške oprave, naročila radi posebne potrebe po hišah, raznašanja listov, računov, časopisov, radi snaženja stanovanj, obleke in družih rečij, radi nadzorovanja, odpiranja in zapiranja hišnih vrat in prodajalnic, radi sodelovanja na sejmih, raznašanja vzorcev in potrebe pri bolnikih i. t. d.

Telegrami.

Dunaj, 31. januarja. Pri nadaljevanju podrobne debate o proračunu učnega ministerstva govorila sta Bendel in Hauck, potem se je pa debata zaključila.

Dunaj, 31. januarja. Kakor se govori, načelniki treh velikih klubov v soboto naznanijo klubovim članom program nove večine, v nedeljo se pa razglasi.

Gradeo, 31. januarja. V skališkem premogovniku v slovenjegraškem okraju so se uneli plini in nastala eksplozija. Štirje delavci mrtvi, pet težko in pet lahko poškodovanih. Jeden se pogreša.

Budimpešta, 30. januarja. Vseh 1500 delavcev ogerske tovarne za orožje je ustavilo delo. Kakor se govori, so Prusi, ki so bili tu v delu, delavce zapeljali k strajku. Pruski delavci so namreč vsi socialisti.

Budimpešta, 31. januarja. Zbornica je vsprejela vladno predlogo o zatiranju živinske plučne kuge. Hkratu je pa zbornica pozvala vlado, da zbornici predloži načrt zakona o obligatnem zavarovanju živine.

Halle ob Sali, 30. januarja. V Nietlebnu sta od sobote do ponedeljka dva zbolela za kolero, štirje pa umrli. V Wettinu je eden zbolel.

Pariz, 30. januarja. Panamska komisija je s 15 proti 10 glasom odklonila predlog, da naj voli glavnega poročevalca. Voč članov komisije je namreč trdilo, da komisija svoje naloge še ni dovršila.

Peterburg, 30. januarja. Carjevič se je ob 11¹/₂ ure semkaj pripeljal.

Tovarna za svileno blago G. Henneberg (c. in kr. dvorni založnik) v Curihu (Zürich) priporoča naravnost zasebnikom, črno, belo in barvasto svileno blago od 45 kr. do gl. 11⁸⁵ meter. — gladko, progasto, karirano, vzorčasto, damasti itd. (kacih 240 različnih baž in 2000 različnih barv, desinov itd.) vozine in carine prosto. Vzorec obratno. — Pisma veljajo 10 kr. in poštna karta 5 kr. v Švico. 12 (1 19—2)

Umrli so:

28. januarja. Janez Pičman, zidar, 29 let, Hrenove ulice 15, jetika.

29. januarja. Marija Kajdič, gostilničarjeva vdova, 69 let, Kolodvorske ulice 20, srčna hiba. — Katarina Anžič, kajžarica, 69 let, Illova 11, ostarelost.

Tujci.

29. januarja.

Pri **Maltcu**: Herling, Reishold, Handl, trgovci; Hafner in Schantz, potovalec, z Dunaja. — Ehrnecker, potovalec, iz Solnograda. — Iblber, trgovec, iz Monakovega. — Kroschl, trgovec, iz Gradea. — Fell, potovalec, iz Špitala. — Longhino, potovalec, iz Varaždina. — Wenedikter, koncipijent, iz Kočevja. — Lučka iz Prage. — Gorsetič iz Zagreba. — Tekaučić, okr. komisar, iz Ljubljane.

Pri **Stonu**: pl. Horwath; Koudela, Langer, potovalec, in Morgenstern, trgovec, z Dunaja. — Schäfer, potovalec, iz Gradea. — Weisenbeck, trgovec, iz Monakovega. — Harsany, trgovec, iz Budimpešte. — Matschek, stotnik, iz Inomosta. — Marn, gim. profesor, in Vladimir Marn, iz Z greba. — Draxler, okr. tajnik, in Močnik, iz Kamnika. — Bender iz Pforzsteina. — Rumel z Višnje Gore. — Gruden, župnik, iz Turjaka. — Rant s sestro iz Polhovega Gradea. — Srečko pl. Reya iz Ljubljane.

Pri **avstrijskem caru**: Dolenc, sodarski mojster, iz Trsta. — Krivošič iz Brežic. — Callok iz Judenburga.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje		Veter	Vreme	Mokrične na 24 ur v mm
		zrakomera v mm	točlomera po Celziju			
7. u. zjut.	742 0	-2.2	sl. vzh.	oblačno	1.00	
3. u. pop.	741 3	-2.8	sl. zapad.	"	babje	
9. u. zveč.	742 8	-0.6	sl. svzh.	"	pšeno	
Srednja temperatura -0.4° za 1.7° nad normalom						

Darovi za zgradbo nove farne cerkve sv. Martina v Žireh.

I. izkaz.

Andr. Zamejje, kanonik v Ljubljani, 10 gl.; Josip Jereb, župnik v pok. v Ljubljani 15 gl.; Janez Demšar, župnik v Šentvidu, 5 gl.; Eduard Legat, c. kr. kurat v Lipici, 3 gl.; Josip Lavrič, župnik v Ambrusu, 75 gl.; Franc Krek, kapelan v Cerkljah, 21 gl.; Pavel Kramar, kapelan v Žireh, 205 gl.; Rudolf Gregorič, kapelan v Predvoru, 7 gl.; Josip Vidmar, župnik v Žireh, 112 gl.; Simon Sellak, c. kr. dvorni svetnik na Dunaju, 200 gl.; Marija Jurman, učiteljica v Idriji, 4 gl.; Stefan Ferlan, c. kr. nadporočnik, 1 gl.; Matevž in Marija Jurjevčič iz Brekove 1037 gl.; Jakob Bogataj iz Opal 100 gl.; Katarina Kavčič iz Žirov 130 gl.; Janez Prebil iz Goropek 20 gl.; Andrej Fröhlich iz Dobračeve 100 gl.; Helena Bogataj iz Starevasi 20 gl.; Valentin Bogataj iz Korit 30 gl.; Marijana Fröhlich iz Žirov 25 gl.; Anton Ambrožič iz Koprivnika 20 gl.; Helena in Janez Ferlan z Žirovskega Vrha 38 gl. 34 kr.; Janez Kopač iz Dobračeve 31 gl.; Jurij Žunar iz Novavasi 20 gl.; Lovro Seljak iz Sovre 100 gl.; Uršula in Jožef Tratnik iz Zabrežnika 50 gl.; neimenovani iz Ljubljane 1 gl. 74 kr.; Janez Gladek iz Fužin 1 gl.; Apolonija Kavčič iz Ledinice 50 gl.; Ivana Kavčič iz Žirov 50 gl.; Matevž Jereb iz Podlesca 10 gl.; Andrej Kavčič iz Ledinice po Antonu Zaklju 23 goldinarjev; Ivan in Ivana Šubic iz Razpotja pri Spodnji Idriji 10 gl.; Matija Novak iz Brekove 50 gl.; Jožef Strel iz Breznice 46 gl.; Simon Fortuna iz Žirov do zdaj 140 gl.; Jernej Žakelj iz Goropek 32 gl.; Ferdinand Perdi iz Zabrežnika 20 gl. 42 kr.; Janez Milnar iz Opal 95 gl.; domači farani so o raznih priložnostih v manjših zneskih darovali skupaj 5470 gl. 50 kr.

Je torej glavnič 8379 gl. Obresti konec leta 1891 znašajo 1894 gl. 39 kr. Skupa vsota 10.273 gl. 39 kr.

Izrazujoč pristočno zahvalo vsem blagim darovalcem prosi podpisano cerkveno predstojništvo uljudno dobrotne podpore še nadalje, katera naj se blagovolji poslati ali sl. vredništvoma „Slovenca“ in „Danice“ ali pa farnemu uradu v Žireh.

Vivat sequens!

Predstojništvo farne cerkve v Žireh, dne 23. januarja 1893.

Križev pot

90 cm. visok, prodá takoj za

65 goldinarjev

FR. TOMAN,

podobar in pozlatar 85 6-1

v Ljubljani, Sv. Petra cesta št. 4.

Največja zaloga šivalnih strojev JAN. JAX, LJUBLJANA, Dunajska cesta 13.

Najnižje cene. Ugodni vplačilni obroki se dovoljujejo. Zamenjuje stare stroje.

Poprave vrše se točno, trajno 566 in ceno. 30-10

Cenilniki zastonj in franko.

Dunajska borza.

Dne 31. januarja.

Papirna renta 5%, 16% davka	98	gl. 90	kr.
Srebrna renta 5%, 16% davka	98	40	
Zlata renta 4%, davka prosta	116	70	
Papirna renta 5%, davka prosta	102	—	
Akcije avstro-ogerske banke, 600 gl.	1000	—	
Kreditne akcije, 160 gl.	323	25	
London, 10 funtov strl.	120	80	
Napoleonondor (20 fr.)	9	62	
Cesarski cekini	5	68	
Nemških mark 100	59	20	

Dne 30. januarja.

Ogerska zlata renta 4%	114	gl. 55	kr.
Ogerska papirna renta 5%	102	25	
4% državne srečke l. 1854., 250 gl.	147	—	
5% državne srečke l. 1860., 100 gl.	165	—	
Državne srečke l. 1864., 100 gl.	194	—	
Zastavna pisma avstr. ostr. zem. kred. banke 4%	97	50	
Zastavna pisma	101	—	
Kreditne srečke, 100 gl.	194	—	
St. Genois srečke, 40 gl.	68	50	

Ljubljanske srečke, 20 gl.	23	gl. —	kr.
Avstr. rubežega križa srečke, 10 gl.	18	75	
Rudolfove srečke, 10 gl.	25	—	
Salmove srečke, 40 gl.	68	50	
Windischgraezove srečke, 20 gl.	74	—	
Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gl.	152	50	
Akcije Ferdinandove sev. želez. 1000 gl. st. v. 2865	—	—	
Akcije južne železnice, 200 gl. sr.	94	—	
Papirni rubež	1	23	
Laških lir 100	—	—	

List „Mercur“. Zanesljiva informacija o stalno obrestnih in dividendnih papirjih, važnih dogodkih na gospodarskem in finančnem polju, odločilnih pojavih na dunajski borzi. Světi pismeni in ustni brezplačno. Celotna naročnina s poštno pošiljateljico vred gl. 2-60.

Menjarnična delniška družba „**MERCUR**“ Wollzeile št. 10 Dunaj, Mariahilferstrasse 74 B.

Vestni nasveti za doseg kolikor mož visokega obrestovanja pri najpopolnejši varnosti naloženih glavnice.